

ประโยค ป.ธ. ๘
แปล ไทยเป็นมคธ
สอบ วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

๑. ถ้าอาจารย์ของเธอไม่มี แต่มีพระเถระผู้เรียนร่วมชั้น ควรส่งเธอไป
 ยังสำนักพระเถระรูปนั้นด้วยสั่งว่า พระเถระผู้เรียนร่วมชั้นกับเราเป็นเจ้าของ
 มืดอยู่ เธอจงไปสอบถามท่าน(เอาเอง)เถิด ฯ แม้เมื่อพระเถระนั้น วินิจฉัยว่า
 ยังพอแก้ไขได้ ฟังบอกเธอว่า ศีลจริง เธอจงทำตามคำของพระเถระนั้นให้ดี
 ก็แล้วกัน ฯ ถ้าแม้พระเถระผู้เรียนร่วมชั้นของเธอไม่มี มีแต่อันเตวาสิกที่ฉลาด
 ฟังส่งเธอไปยังสำนักอันเตวาสิกผู้ฉลาดนั้นด้วยสั่งว่า จงไปถามภิกษุหนุ่มรูป
 ไฉนเถิด ฯ แม้เมื่อภิกษุผู้เป็นอันเตวาสิกนั้น วินิจฉัยว่า พอแก้ไขได้ ควรบอกเธอ
 ว่า คีนิก เธอจงทำตามคำของท่านให้ดีเถิด ฯ ถ้า ฉายาปาราชิกปรากฏแม้แก่ภิกษุ
 หนุ่มลง ๆ แม้ภิกษุหนุ่มนั้น ก็ไม่ควรบอกภิกษุผู้ต้องอาบัติว่า เธอเป็นปาราชิก ฯ
 จริงอยู่ พระพุทธเจ้าอุบัติขึ้นหาได้ยาก (และ) ที่หาได้ยากยิ่งกว่านั้น คือ
 การบรรพชาและอุปสมบท ฯ แต่พระวินัยธรควรพูดอย่างนี้ว่า เธอ จงปิดกวด
 โอกาสที่สังคเจียบแล้วนั่งพักกลางวัน ชำระศีลให้บริสุทธิ์ ใส่ใจถึงอาการ ๓๒
 ก่อน ฯ ถ้าศีลของเธอ ยังคืออยู่ ธรรมเนียมย่อมค่อเนื่อง สังฆารทั้งหลาย เป็นของ
 ปรากฏชัดเจนแก่เธอ จิตเป็นสิ่งที่ดังลงเป็นอันเดียว คงได้บรรลุปัจจาสมาธิและ
 อัปปนาสมาธิ ฉะนั้น แม้วันจะล่วงเลยไป ก็ไม่รู้(ตัว) ฯ ในวันที่ผ่านไป
 เธอมาหาซึ่งที่บำรุงแล้ว ควรเอ่ย(ถาม)อย่างนี้ว่า เป็นเช่นไรบ้าง ความเป็นไป
 แห่งจิตของท่าน ฯ ก็ เมื่อเธอเล่าอาการเป็นไปของจิตแล้ว ควรพูดว่า ขึ้นชื่อว่า
 การบวช มีจิตใจที่บริสุทธิ์เป็นสำคัญ เธอ อย่าประมาท ทำสมณธรรมไปเถิด ฯ
 ส่วนภิกษุใด มีศีลขาด ธรรมเนียมของรูปนั้น ย่อมไม่ค่อเนื่อง จิตใจ ย่อมปั่นป่วน
 ย่อมถูกไฟคือความเคียดร้อนใจแผดเผา ประหนึ่งถูกเอาปฏึกทิ่มแทง เธอ
 ย่อมหลุดลุกขึ้น ในทันทีทันใดนั้นเทียว เหมือนนั่ง (ทับ) บนก้อนหินร้อน ฯ
 เธอมาแล้ว ควรสอบถามว่า เป็นอย่างไร ความเป็นไปแห่งจิตของท่าน ฯ

เมื่อเธอชี้แจงถึงปรากฏการณ์ที่เป็นไปของจิตแล้ว ควรพูดว่า ขึ้นชื่อว่าความลับของผู้ก่อกรรมทำชั่วอยู่ ข้อมไม่มีในโลก ความจริง บุคคลผู้ก่อกรรมทำชั่วอยู่คนเองนั่นแหละ ข้อมรู้ตัวก่อนใครทั้งหมด ค่อมาทะพาทารักษ์ทั้งหลาย สมณะพราหมณ์และเทพเจ้าเหล่าอื่น ผู้ยังรู้จิตใจผู้อื่น ข้อมรู้(ความไม่คิด)ของเขา บัดนี้ เรอนั่นแหละจงแสวงหาความสวัสดิให้แกตัวเธอเองเถิด ฯ

๒. อีกอย่างหนึ่ง ผู้ใด ชื่อว่า ผู้ทรง (ครอง) ผืนผ้าที่ถูกทำลายแล้ว เพราะเหตุสักว่าทรงผ้าข้อมน้ำฝาดทั้งหลาย ซึ่งผดผกจากผ้าคฤหัสถ์ เหตุุนั้น ผู้นั้น ชื่อว่า ภิกษุ ฯ บทว่า สมณูณาย ความว่า โดยบัญญัติ คือโดยโวหาร ฯ จริงอยู่ บางคนข้อมปรากฏว่า เป็นภิกษุ โดยสมณานามเท่านั้น ฯ จริงอย่างนั้น ในกัจจิมนคเป็นคัน ชนทั้งหลาย เมื่อนับจำนวนภิกษุอยู่ รวมเอาแม้พวกสามเณร (เข้าด้วย) แล้วพูดว่า ภิกษุจำนวน ๑๐๐ รูป ภิกษุ จำนวน ๑,๐๐๐ รูป ฯ บทว่า ปฏิณูณาย ความว่า โดยปฏิญญาของตนเอง ฯ จริงอยู่ บางคนปรากฏว่า เป็นภิกษุ แม้โดยปฏิญญา ฯ พึงเห็นคำปฏิญญาว่าเป็นภิกษุนั้น เกิดมิได้(ดัง) ในประโยคทั้งหลายมีประโยคเป็นคันอย่างนี้ว่า เมื่อถูกถามว่า ในที่นี้ ใครกัน (อยู่) คำตอบมีว่า คุณ ผมเอง เป็นภิกษุ ฯ นี้ เป็นปฏิญญาที่ชอบธรรมซึ่งพระอนนทเถระได้กล่าวไว้แล้ว ฯ อนึ่งเล่า แม้พวกภิกษุผู้ทูลลกำลังเดินสวนทางมา คอนกลางคินเมื่อถูกทัก(ถาม)ว่า ใคร (อยู่) ในที่ตรงนี้ ก็ตอบว่า พวกผม (เอง) เป็นภิกษุ เพื่อประโยชน์แก้ปฏิญญา ที่ไม่ชอบธรรม ซึ่งไม่เป็นจริง ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๘ แปล ไทยเป็นมคธ

๑. อถ ปณสฺส อาจริโย นคฺติ สทฺธิอุคฺคหิตฺตเดโร ปณ อคฺติ คสฺส
 สนฺติกํ เปเสตพฺโพ อมฺเหหิ สทฺธิอุคฺคหิตฺตเดโร คณปาโมกฺโข ตํ คนฺตวา
 ปุจฺฉาติ ฯ เคนาปี สเทกฺโขจฺเจติ วิณฺญิตฺเต สาธุ สุญฺญํ คสฺสเว วณฺํ กโรหิตฺติ
 วคฺตพฺโพ ฯ อถสฺส สทฺธิอุคฺคหิตฺตเดโรปี นคฺติ อนฺนเดวาสโก ปณฺจโก อคฺติ
 คสฺส สนฺติกํ เปเสตพฺโพ อสุกํ ทหรํ คนฺตวา ปุจฺฉาติ ฯ เคนาปี สเทกฺโขจฺเจติ
 วิณฺญิตฺเต สาธุ สุญฺญํ คสฺส เวณํ กโรหิตฺติ วคฺตพฺโพ ฯ อถ ทหรสฺสาปํ
 ปาราชิกจฺฉายาว อุปฺภูชาติ เคนาปี ปาราชิกโกสฺสีติ น วคฺตพฺโพ ฯ ทุลลโก หิ
 พุทฺธูปฺปาโท คโต ทุลลภคฺตรา ปพฺพชฺชา จ อุปสมฺปทา จ ฯ เอวํ ปณ วคฺตพฺพํ
 วิวิคฺตํ โอภาสํ สมฺมชฺชิตฺวา ทิวาวิหารํ นิสิตฺติวา สีลาณิ โสเธตฺวา
 ทวคฺคีสาการํ คาว มนสิ กโรหิตฺติ ฯ สเจ คสฺส อโรกํ สีลํ กมฺมญฺชานํ ฃญฺยติ
 สงฺขารา ปากฺกฺวา หุตฺวา อุปฺภูชฺหนติ อุปจารปฺปนาปฺปคฺตํ วิช จิตฺตํ เอกกฺกํ
 โหติ ทิวสํ อติกฺกนฺตมฺปิ น ชานาติ ฯ โส ทิวสาคิกฺกเม อุปฺภูชฺชานํ อากโต เอวํ
 วคฺตพฺโพ กิทธิโส เต จิตฺตปฺปวคฺคิตฺติ ฯ อารอจฺฉาย จ จิตฺตปฺปวคฺคิตฺติยา วคฺตพฺโพ
 ปพฺพชฺชา นาม จิตฺตวิสุทฺธตฺตา อปฺปมคฺโต สมณธมฺมํ กโรหิตฺติ ฯ ยสฺส ปณ
 สีลํ ภินฺนํ โหติ คสฺส กมฺมญฺชานํ น ฃญฺยติ ปญฺเฑทากิตฺตุนํ วิช จิตฺตํ
 วิกมฺปติ วิปฺปฏิสารถฺคินา ทยฺหติ คคฺตปาสาณํ นิสินฺโน วิช ตํ ฃณฺเฆว
 รุญฺชาติ ฯ โส อากโต กา เต จิตฺตปฺปวคฺคิตฺติ ปุจฺฉิตฺตพฺโพ ฯ อารอจฺฉาย
 จิตฺตปฺปวคฺคิตฺติยา นคฺติ โลเก รโห นาม ปาปกมฺมํ ปกฺกพฺพโต สพฺพปจฺมํ
 หิ ปาปํ กโรนฺโต อคฺตนา ว ชานาติ อถสฺส อารกฺขเทวตา ปฺรจิตฺตวิทฺฐ
 สมณพฺราหฺมณา อณฺเณ จ เทวตา ชานนฺติ คฺวํเฆว ทานิ คว โสคฺติ
 ปฺริยเสสาหิตฺติ วคฺตพฺโพ ฯ

๒. คีหิวดุติสภากานํ กาสาวานํ วา ธารณมตฺเตเนว ภินฺนปฏฺฐโรติ
 ภิกฺขุ ๑ สมณฺญาชาติ ปณฺณตฺติยา โวหาเรนาติ อตุโธ ๑ สมณฺญาช เหว
 หิ เอกจฺโจ ภิกฺขุติ ปณฺญาติ ๑ ตถาหิ นิมฺมตฺนาทิมฺหิ ภิกฺขุสุ คณฺธิมาเนสุ
 สามเณเรปิ คเหตฺวา สคํ ภิกฺขุ สหสฺสํ ภิกฺขุติ วทนฺติ ๑ ปณฺณญาชาติ อตฺตโน
 ปณฺนิชานเนน ๑ ปณฺณญาชปิ หิ เอกจฺโจ ภิกฺขุติ ปณฺญาติ ๑ คสฺส โก
 เอกุตาติ อหํ อาวุโส ภิกฺขุติเอวมาทีสุ สมฺภโว ทฏฺฐพฺโพ ๑ อํ ปน
 อานนฺตเตเรน วุตฺตา ธมฺมิกา ปณฺณญา ๑ รตฺติภาเคน ปน ทุสฺสีลาปิ ปณฺนิปํ
 อาคจฺฉนฺตา โก เอกุตาติ วุตฺเต อธมฺมิกาย ปณฺณญาช อฏฺฐตฺถาย มํ ภิกฺขุติ
 วทนฺติ ๑
